

Évközi 18. vasárnap – 2013. augusztus 4. – C év

A halász – arcán önfeledt mosollyal – bámulta a naplementét a tengerpart egy nagyobb kövére kuporodva. Közben elmélázva pipázgatott, kikötött kis csónakját lágyan nyaldosták a hullámok. A közelben egy jól öltözött turista buzgón kattogtatta a fényképezőgépét, a csodálatot napnyugtát fotóztatva. Amikor már elég képet készített, felfigyelt a békésen ücsörgő, kopott ruhájú halászra. Egy darabig nézte, azután odalépett hozzá és megszólította:

- Ön halász, ugye?
- Igen, az vagyok.
- És akkor miért nem halászik, hiszen még nem sötétedett be?
- Ma már voltam kint halászni, és fogtam annyi halat, amennyiből a családom mai megélhetését biztosítani tudom. Minek gürcölnék tovább?
- De ember! Hiszen ha most este is kifutna a tengerre, akkor biztos több halat tudna fogni, és a bevételből valamennyi maradna is, nem?
- De, bizonyára.
- Látja! Én a maga helyében hosszabb ideig halásznék, naponta többször is kifutnék. Így lassan a hónapok, évek alatt össze tudnék szedni egy nagyobb motoros csónakra való pénzt. Azzal még többször és még messzebbre ki tudnék futni a tengerre, még több halat fognék, s előbb-utóbb egy nagy halászhajót tudnék vásárolni. Ha meglenne a halászhajóm, akkor már alkalmazottakat is tudnék fogadni, egész kis halász-vállalkozást létesítenék. Így aztán egy-kettőre meggazdagodnék.
- Nagyszerű. És utána mit csinálna?
- Utána? Hát utána már nem kellene gürcölnöm. Ráérnék nyugodtan üldögélni a tengerparton, bámulva a csodálatos hullámokat és a lenyűgöző naplementét.
- Na és mit gondol? Én nem ugyanezt tettem éppen az imént egészen addig, amíg maga meg nem zavart?

A Prédikátor szavai első hallásra egy kiábrándult, reményvesztett emberről árulkodnak, aki már semmiben sem leli örömét és mindenben csalódott. „Hiábavalóság, minden hiábavalóság, mondja a Prédikátor.” Pedig valójában nem egy kétségbeesett, hanem egy nagyon is kijózanodott, tapasztalt, kellő életbölcselettel megáldott emberről van szó, akiben helyrebillent az értékrend mércéje. A „hiábavalóság” szó a Prédikátor nyelvezetében nem azt jelenti, hogy semmi értelme vagy értéke sincs az evilági tevékenységeknek, a munkának, a vagyonszerzésnek, a karrierépítésnek. Sokkal inkább azt, hogy ezeknek ugyan megvan a maguk értelme és értéke, kielégítenek bizonyos igényeket, de ennél nem többek! Nem képesek teljesen elégedetté, boldoggá tenni az embert. Ha nem figyelünk ezeknél nagyobb, fontosabb, embernek valóbb értékekre, akkor valóban keserűvé, csalódottá, kiábrándulttá válunk. Mennyire jól látja meg a szent szerző azt is, hogy sok vesződséggel, fáradtsággal jár az anyagiakért való hajsza, szörnyen kifárasztja az ember testét és lelkét. Aki pedig belesétál ebbe a csapdába, arra kemény és ugyanakkor állandóan elégedetlenkedő élet vár.

A Prédikátor nem áll meg ott, hogy kijelentse a múlandó anyagi dolgokról, hogy „hiábavalóak”, vagyis kevesek az ember boldogságának megszerzéséhez. Rámutat arra is, hogy mi a megoldás: örömet lelteni az Istennel való kapcsolatban, az iránta való szeretetben, az emberi kapcsolatok harmonikus megélésében, a családi, baráti szeretetben. Valamint örülni a világ javainak, szépségének úgy, ahogyan vannak. Isten ajándékát meglátva bennük, nem pedig a megszerezhető, elfogyasztható, felélhető tulajdont! Az Istennel és embertársainkkal való kapcsolatépítésre persze időt kell szánni, s ez mindenképpen azt jelenti, hogy kevesebbet gürcölünk, kapkodunk az anyagiakért. Kevesebbel megelégszünk: azzal, ami valóban elég, és

nem növeljük a saját elégedetlenségünket, családunk elégedetlenségét hamis, hazug ígéretek komolyan vételével. A teremtett világ ajándék voltának felfedezéséhez pedig egy olyan szemlélet kell, ami sajnos egyre inkább idegen a modern európai ember számára. Nem a birtoklásban, hanem a csodálatban, nem a fogyasztásban, hanem az élvezetben örömet találni. Nem a magunk kedvére és igényére alakítani mindent, hanem észrevenni a szépséget az eredeti dolgokban, és megőrizni őket a maguk eredetiségében. Ez a szemlélet nem csak jobban kímélné a természeti környezetet és egészségesebb testi életet biztosítana az embernek, hanem a lelkét is egészségesebbé tenné.